

**Just. Marcinkevičiaus dramos
„Mindaugas“ perskaitymo
tikrinimo apklausa 10 kl.**

1. Kuo skirias baltojo ir juodojo metraštininkų požiūriai į istorijos liudijimą?

2. Ką siūlo Mindaugas Lietuvos ir Žemaitijos kunigaikščiams, sužinojęs, kad kryžiuočiai puola ir degina pilis?

3. Ką pasižada Mindaugas, tapdamas Lietuvos vienytoju?

4. Kodėl žmonės mano, kad Morta nelaiminga gyvendama su Vismantu?

5. Kuo panašūs Mindaugo ir Mortos
likimai?

6. Kokį ankstesnijį Mindaugą prisimena
ir kuo dabar jį kaltina brolis
Dausprungas?

7. Kodėl nusižudo Vismantas?

8. Paaiškinkite Dausprungo žodžius;
„Sukūrei naują dievą, pavadinai jį
Lietuva. Bet Lietuvos vardu ir niekšas
gali žudyti, deginti, plėšti. Kaip atskirti,
kur tikras pranašas, o kur netikras?“
Kodėl šiuos žodžius pasako
Dausprungas?

-

9. Paaiškinkite senio puodžiaus žodžius: „Valdovų laimė – ji visai kitokia, negu prastų žmonių“.

10. Dėl ko nerimauja Morta,
pasikalbėjusi su krikščionių vienuoliu
Zyvertu?

- **Galimi atsakymai**

1. Kuo skirias baltojo ir juodojo metraštininkų požiūriai į istorijos liudijimą?

- Baltasis: „Prakeiktas amatas – tikrovę liudyti... Žmogus? Kas dedasi juose? Kas juos kankina? Kodėl jie liūdi? Žmogų, jo priežastį ir tikslą išaiškinti. Jam rūpi žmogus, jo prigimtis ir elgesio priežastys: „Ir būsimoms kartoms – tegu sužino tiesą apie mus“.
- Juodasis: „Nieko nevyksta, tada ir rašyti nereikia“. Svarbiausi faktai: „Tas gimė, o tas mirė. Šitas vedė. Tas mūsų pralaimėjo“.

2. Ką siūlo Mindaugas Lietuvos ir Žemaitijos kunigaikščiams, sužinojęs, kad kryžiuočiai puola ir degina pilis?

Susivienyti, jungtis. „Mums reikia jungtis. Tai baidė jėga. Mums reikia vienyti“.

3. Ką pasižada Mindaugas, tapdamas Lietuvos vienytoju?

Rūpintis tėvyne, žmonių gerove, pakelti kalaviją tik tada, kai reiks, tėvynės laimei ir žmonių gerovei bei dievų garbei ginti.

4. Kodēl žmonēs mano, kad Morta nelaiminga gyvendama su Vismantu?

Prievarta ją vedė. Gyvenimas be meilės, ji jauna, o vyras senas, kuprotas.

5. Kuo panašūs Mindaugo ir Mortos likimai?

Paaukojo save, negali būti laimingi, nes galvoja tik apie tėvynę, ją vienijo, jungė, dabar kenčia.

6. Kokį ankstesnijį Mindaugą prisimena ir kuo dabar jį kaltina brolis Dausprungas?

Anksčiau buvo švelnus ir doras, linko prie motinos, visi jį mylėjo, dabar kalba, kad jis karai, galabija, širdy žvėris nubudo, žmonai į kapus nukeliaut padėjo.

7. Kodėl nusizūdo Vismantas?

Sužino, kad žmona neištikima, sūnus Ruklys ne jo vaikas, o Mindaugo. Kadangi yra pasižadėjęs ginti valdovą ir jo vaikus, negali nužudyti karaliaus, todėl nusizūdo pats.

8. Paaiškinkite Dausprungo žodžius; „Sukūrei naują dievą, pavadinai jį Lietuva. Bet Lietuvos vardu ir niekšas gali žudyti, deginti, plėšti. Kaip atskirti, kur tikras pranašas, o kur netikras?“ Kodėl šiuos žodžius pasako Dausprungas?

Mindaugas pripažino krikščionybę, suvienijo Lietuvą, bet pasėjo neapykantą, žudo nepritariančius jam, degina pilis. Žmonės abejoja, nepasitiki valdovu. Mindaugas nepasitiki ir broliu Dausprungu, pakviečia į rūmus, o tuo metu užima jo pilį ir įkalina šeimą.

*9. Paaiškinkite senio puodžiaus žodžius:
„Valdovų laimė – ji visai kitokia, negu
prastų žmonių“.*

Senis mano, kad Mindaugas blogai lipdo Lietuvą, kaip kregždė iš mažų gabaliukų, todėl ji lengvai subyrės, žemė netinkama, o galėjo būti pats geriausias puodžius Lietuvoje. Dabar valdovas nelaimingas, vienišas, nemoka mylėti, jo kiti nekenčia, nevertina darbų valstybei. Geriau būti tapęs paprastu puodžiumi, kurio puodai „skamba“, ir būtų laimingas žmogus.

10. Dėl ko nerimauja Morta, pasikalbėjusi su krikščionių vienuoliu Zyvertu?

Morta nerimauja, kad naujasis dievas sužinos apie jos nuodėmes, išdavystę Vismantui, kad jai teks amžinai nešioti nuodėmių „kuprą“.